

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/354/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812211634
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812211634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa U., zastúpeného V. proti odporcom 1) E., 2) G., obaja odporcovia zastúpení E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov B., zastúpeného E., o zaplatenie 668,71 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. marca 2013, č.k. 5C/281/2012-191, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

Výrok o povinnosti navrhovateľa zaplatiť odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov 1), 2) náhradu trov prvostupňového konania **m e n í t a k ,** že navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov 1), 2) náhradu trov prvostupňového konania vo výške 203,15 Eur, do troch dní, **k r u k á m E . . C . M . .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov 1), 2) náhradu trov odvolacieho konania vo výške 59,26 Eur, do troch dní, **k r u k á m E . . C . M . .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie 668,71 Eur s príslušenstvom a uložil mu povinnosť zaplatiť odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 298,46 Eur a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 118,46 Eur, na účet ich právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že dňa 31.07.2002 uzavreli odporcovia 1), 2) Zmluvu o kontokorentnom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru odporcom vo výške 10.000,- Sk. Na základe dodatku č. 1 zo dňa 27.08.2002 došlo k zmene výšky úverového rámca na sumu 20.000,- Sk. Odporcovia sa zaviazali dlžnú sumu splácať s tým, že konečná splatnosť úveru bola určená dňom 30.07.2003. V zmluve si účastníci dohodli úrok z úveru vo výške 11,85 % ročne, úrok z omeškania vo výške 26,4 % ročne, poplatok za poskytnutie úveru vo výške 2 % z výšky úverového rámca, poplatok za správu úveru 0,2 % z výšky úverového rámca mesačne, ako aj úrok z prečerpania vo výške 26,4 % ročne. Ďalšie podmienky zmluvného vzťahu boli upravené vo Všeobecných podmienkach, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 17.07.2007 vyplýva, že dňa 04.02.2005 bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, pretože odporcovia si neplnili zmluvnú povinnosť a napriek zaslanej výzve neuhradili zameškané splátky úveru. V konaní sa navrhovateľ nevedel vyjadriť k tomu, akú sumu odporcovia navrhovateľovi (jeho právneho predchodcovi) uhradili, z akého dôvodu nastala mimoriadna splatnosť úveru, poukázal len na výpis z bankovej knihy. Pohľadávka navrhovateľa v sume 668,71 Eur pozostáva z istiny 351,46 Eur, riadneho úroku v sume 36,17 Eur a úroku z

omeškania v sume 281,09 Eur. Dňa 22.10.2008 došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi R. a navrhovateľom, na základe ktorej na navrhovateľa bola postúpená aj pohľadávka voči odporcom 1), 2). Z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 02.06.2009 vyplýva, že túto dohodu podpísal zástupca navrhovateľa a odporca 1), ktorý ako dlžník v bode 2. pod názvom Uznanie záväzku vyhlásil, že uznáva čo do právneho dôvodu a výšky dlh voči pôvodnému veriteľovi R. v sume 351,46 Eur a náklady na inkasné konanie vo výške 99,58 Eur. Forma splatenia úveru bola v dohode upravená v mesačných splátkach po 20 Eur k 25. dňu v mesiaci a dátum prvej splátky bol dohodnutý na 25.06.2009. Odporca 1) vo svojej výpovedi uviedol, že ho navštívil zamestnanec navrhovateľa s tým, že sa chcel dohodnúť na splácaní dlhu, o iných skutočnostiach nebol informovaný, vyhotovenie dohody mu nebolo odovzdané. Nemal vedomosť o tom, že dlh je premlčaný, pokiaľ by túto vedomosť mal, dohodu by nebol podpísal. Súčasne spolu s odporkyňou 2) súhlasil s vyjadrením vedľajšieho účastníka vrátane vzniesenej námietky premlčania. Okresný súd právny vzťah medzi účastníkmi konania, založený zmluvou o kontokorentnom úvere, i keď ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka, považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že predmetnú zmluvu, uzavretú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcami, možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Zároveň uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis (uvedený záver podporujú aj odkazy k textu zákona, aj keď nie presne v naznačených súvislostiach). Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z. z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch podľa prvej hlavy ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Rovnako na spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 až § 60 Občianskeho zákonníka je potrebné vzhľadom na ich systematické zaradenie do Občianskeho zákonníka aplikovať všeobecné ustanovenia o občianskoprávných vzťahoch. Vyplýva to i zo znenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veta druhá, podľa ktorej možno vyvodit', že spotrebiteľ si zmluvou nemôže zhoršiť postavenie, ktoré by inak mal pri aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka ako celku. V tejto súvislosti dodal, že v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného ku dňu uzavretiu zmluvy, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, použijú sa primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj táto v čase uzavretia zmluvy platná a účinná norma viedla za použitia výkladového pravidla „argumentum a contrario“ súd podporne k záveru, že na spotrebiteľské zmluvy, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka, sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (nie Obchodného zákonníka). Nakoniec v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa (od akýchkoľvek, t. j. aj od všeobecných ustanovení, a teda i ustanovení o premlčaní). V predmetnej veci vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania uplatneného nároku a odporcovia 1), 2) sa k tejto námietke pripojili. Okresný súd sa preto zaoberal najskôr otázkou, či nárok navrhovateľa je premlčaný alebo nie. Podľa oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti došlo dňa 04.02.2005 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, navrhovateľovi uplynula trojročná premlčacia doba najneskôr 04.02.2008. Návrh vo veci samej podal dňa 03.07.2012, t. j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, preto súd považoval jeho návrh za premlčaný. Keďže došlo k premlčaniu istiny, dochádza k premlčaniu aj jej príslušenstva, a to zmluvných úrokov, ktoré boli splatné spolu so splátkou istiny, ako i úrokov z omeškania. Pokiaľ navrhovateľ predložil do spisu Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku podpísanú odporcom 1), týmto nedošlo k účinnému uznaniu záväzku s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Z výsluchu odporcu 1) mal okresný súd preukázané, že zamestnanec navrhovateľa oslovil odporcu kvôli podpísaniu tejto formulárovej listiny s tým, že listina sa týka len splátok úveru. V časti uznania záväzku je uvedená suma 351,46 Eur, pričom v časti 3. mal dlžník zároveň prehlásiť, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Odporca 1) však vo svojej výpovedi poprel, že by takúto vedomosť naozaj mal. Pokiaľ by to tak bolo, dohodu by nebol podpísal. Vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých navrhovateľ dával podpisovať odporcovi 1) uvedenú listinu, keď tento nemal žiadnu vedomosť o tom, že podpisuje aj uznanie záväzku, resp. či tento je, alebo nie je premlčaný a navrhovateľ mal vopred pripravené znenie vyhlásenia odporcu o uznaní záväzku, hodnotí súd takéto konanie ako konanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože navrhovateľ využitím mylných informácií dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď odporca nemal vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Odporca mal záujem dohodnúť sa na splátkach, musel však podpísať celý formulár. Je evidentné, že úmyslom navrhovateľa bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti odporcu ako spotrebiteľa. Takéto konanie súd považuje za nekalú obchodnú praktiku

v zmysle § 8 ods. 4 citovaného zákona, pričom takéto konanie súd považuje aj za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon je teda neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Takáto praktika podstatne zasahuje do práv spotrebiteľa, pričom navrhovateľ postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Uvedené vyplýva i z toho, že formuláciu uznania dlhu i v prípade, ak je dlh premlčaný, je predtlačená na všetkých dohodách bez rozlíšenia, či v čase keď sa dlh „uznáva“, je premlčaný alebo nie. Uznanie záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatné, preto je dôvodne uplatnená námietka zákonnej trojročnej premlčacej doby. Tvrdenia navrhovateľa o rozdielnych účinkoch uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 druhá veta OZ a uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, a to, že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je viazané na vedomosť dlžníka, že uznáva premlčané právo, kým pri uznaní dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje táto vedomosť, považuje súd vzhľadom na všetky zistené okolnosti ohľadom uzatvorenia tejto dohody za účelové, až špekulatívne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zamestnanec navrhovateľa nepredkladal túto dohodu vôbec s úmyslom dosiahnuť uznanie či už práva alebo dlhu, účelom jeho návštevy bolo dojednať splátky a docieľiť podpis dohody zo strany odporcu. Osoba dlžníka pritom v tejto formulárovej dohode vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, čo teda odporuje horeuvedenému tvrdeniu navrhovateľa. Z týchto dôvodov okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, § 101, § 39, § 588 Občianskeho zákonníka, § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z., § 4 ods. 8, § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní boli úspešní odporcovia a zároveň vedľajší účastník na strane odporcov, preto im vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 298,46 Eur (1 úkon právnej pomoci po 25,73 Eur - účasť na pojednávaní dňa 11.03.2013) odmena znížená o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. x 3 (zastupovanie 3 osôb), 1 x paušál po 7,81 Eur, cestovné náklady na trase Z. - J. a späť v sume 66,38 Eur, náhrada za stratu času za 10 polhodín po 13,01 Eur, DPH 20 % zo sumy 84,99 Eur - 17 Eur), nepriznal odmenu za úkon prevzatie a príprava zastúpenia vzhľadom k tomu, že za tento úkon bola priznaná odmena vedľajšiemu účastníkovi samostatne. Právny zástupca sa s predmetom konania oboznámil už prevzatím zastúpenia vedľajšieho účastníka a nebolo potrebné tento úkon robiť opakovane aj v prípade odporcov. Okresný súd priznal náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. vedľajšiemu účastníkovi aj samostatne za trovy, ktoré mu vznikli predtým, ako došlo k spoločnému právnomu zastúpeniu s odporcami 1), 2). Aktívnym konaním vedľajšieho účastníka boli odporcovia voči navrhovateľovi v konaní úspešní, preto jeho účasť konaní ako vedľajšieho účastníka bola účelná a opodstatnená. Z tohto dôvodu je navrhovateľ povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi, ktorý má právo dať sa právne zastúpiť advokátom, trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci á 51,45 Eur - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie zo 25.10.2012 (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení), dvakrát paušál po 7,63 Eur. Trovy spolu predstavujú 118,16 Eur. Vedľajší účastník si uplatnil nárok aj na odmenu za písomné vyjadrenie zo dňa 06.03.2013. Súd mu za tento úkon odmenu nepriznal, pretože v tomto vyjadrení uvádza obdobné skutočnosti vo vzťahu k dohode o splátkovom kalendári a uznaní záväzku ako v odpore voči platobnému rozkazu z 25.10.2012. V tomto vyjadrení vedľajší účastník podrobnejšie opisuje metódy navrhovateľa, ktoré používa na dosiahnutie podpísania predmetnej dohody. Okresný súd tento úkon nepovažoval za účelne vynaložené trovy vzhľadom k tomu, že podstatné skutočnosti, týkajúce sa námietky platnosti dohody a premlčania nároku navrhovateľa sú obsiahnuté už v odpore zo 25.10.2012. Pokiaľ vedľajší účastník uviedol, že ak súd nebude akceptovať argumentáciu ohľadom účinkov dohody a uznania záväzku, navrhuje postupovať v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a požiadať Súdny dvor Európskej Únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, súd konštatuje, že v rámci vysvetlenia obsiahnutého vyššie nepovažuje uznanie záväzku za platný právny úkon, otázku konania navrhovateľa vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, preto nepovažuje za potrebné prerušiť konanie a požiadať súd o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke. Vzhľadom na formuláciu návrhu na prerušenie konania súd preto o tomto návrhu vedľajšieho účastníka nerozhodoval.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Mal za to, že v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktorý nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Citované zákonné ustanovenie nemožno stotožňovať s inštitútom uznania

dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v takomto prípade nastupuje. Bol toho názoru, že odporca po tom, čo sa oboznámil s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, nebol k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútený, pričom nedochádza ani k zhoršeniu jeho postavenia ako spotrebiteľa, práve naopak, odporcovi poskytol možnosť splniť už existujúci splatný záväzok, s plnením ktorého sa dostal do omeškania v splátkach. Ďalej nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia odporcov a vedľajšieho účastníka. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/03 a viacerých rozhodnutí iných krajských súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu v plnom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 71,11 Eur.

Odporcovia 1), 2) a vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, uplatnili trovy odvolacieho konania. Uviedli, že navrhovateľom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, vopred pripravený dodávateľom pre spotrebiteľa, ktorý nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Takto predformulovaná dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre spotrebiteľa neznámymi kategóriami a ako neprijateľné sú obe absolútne neplatné. Uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 ZOS, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej lehoty. Zdôraznili, že pracovníci navrhovateľa sú pri získavaní podpisov na formulárových dohodách mimoriadne úspešní a pravdepodobne aj motivovaní zo strany zamestnávateľa. Je známou skutočnosťou, že priemerný spotrebiteľ je nielen právne neznalý a neinformovaný, ale je súčasne mimoriadne manipulovateľný v situácii, pokiaľ sa dostane pod psychický tlak a sú u neho vyvolané emócie strachu a obáv, čo školená osoba, pracujúca pre inkasnú spoločnosť, dokáže v rámci štandardizovanej procedúry bez ťažkostí dosiahnuť vhodným vystupovaním pri použití správnych slovných formulácií v určitom poradí. Takémuto konaniu navrhovateľa nie je namieste priznať súdnu ochranu. Vzhľadom na predformulovaný obsah dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Je potrebné uvedenú praktiku navrhovateľa považovať za nekalú obchodnú praktiku. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom bol využitý omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa, resp. dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy, definovaný v článku 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách teda nevyhnutne musí dopadať aj na uvedenú dohodu. Rovnako právny režim celej citovanej smernice, z ktorej je odvodený model spotrebiteľskej ochrany, zakotvený v našom

právnom poriadku. Dohoda ako právny úkon je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Uvedli, že ust. § 558 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k ustanoveniu § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka ustanovením špeciálnym a jeho aplikácia je namieste vždy, keď sa jedná o uznanie práva spočívajúceho v povinnosti zaplatiť peňažné plnenie, ktoré je v čase uznávacieho prejavu dlžníka premlčané, čo logicky odôvodňuje podmienku formulovanú zákonodarcom, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Tvrdili, že preukázateľná kumulácia nekalých obchodných praktík navrhovateľa (§ 7 ZOS, § 8 ods. 1, ods. 4 ZOS), ktoré odporujú dobrým mravom (§ 4 ods. 8 ZOS, § 3 ods. 1 OZ) súčasne s neurčitosťou dohody je dôvodom na posúdenie „uznania“ ako neplatného právneho úkonu podľa § 39, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhli potvrdiť i výrok o trovách konania pred súdom prvého stupňa, nakoľko súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Uplatnili náhradu trov odvolacieho konania vo výške 59,26 Eur.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a vo výroku o trovách prvostupňového konania zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky navrhovateľa vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje, alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania.

Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktíkach podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v obidvoch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d) smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s

podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08 Zb. s. I 217, bod 36, a z 09.11.2010, Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08, bod 17) zo 14.01.2010

S prihladením práve na okolností uzatvorenia dohody o uznaní záväzku a splátkovom kalendári je potrebné skonštatovať, že navrhovateľ umiestnil text o vedomosti o uznaní premlčaného dlhu odporcom do bodu 3 formulárovej dohody označeného ako „Forma splatenia záväzku“, z ktorého postupu vyplýva, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činností. Dohoda o splátkach je nepochybne formulár ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka obsahujúci viacero právnych vzťahov napríklad jednostranné prejavy uznania záväzku, prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho o následkoch a dvojstranné právne úkony o dohode o splátkach a dohode o uzavretí rozhodcovskej doložky. Skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a predĺženia premlčacej doby na uplatnenie nároku navrhovateľa. Z textu dohody je zrejmé že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (označenie osobou a údajov). Všetky tieto okolnosti len dosvedčujú fakt, že navrhovateľ chcel dosiahnuť uznanie dlhu v zmysle Občianskeho zákonníka a v dôsledku toho uplatniť právo na súde. Súd teda nemôže poskytnúť ochranu uplatnenému právu, ktoré je výsledkom použitia nekalej obchodnej praxe, pretože výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

Správne teda prvostupňový súd považoval uplatnenú pohľadávku navrhovateľa za premlčanú z dôvodu, že uplatnená pohľadávka bola splatná 04.02.2008 a návrh na súd v danej veci bol podaný dňa 03.07.2012, teda po uplynutí všeobecnej premlčacej trojročnej doby (podľa § 101 Občianskeho zákonníka).

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Navrhovateľ sa domáhal, aby odvolací súd nepriznal odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, keď poukazoval jednak na skutočnosť, že tieto trovy neboli účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva, že pokiaľ vedľajší účastník využíva na zastupovanie v súdnych konaniach pomoc advokáta, musí jeho trovy znášať z vlastných prostriedkov, že sa jedná o umelé navyšovanie trov konania zneužitím zákona o ochrane spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia, a preto žiadal, aby súd aplikoval ust. § 150 O.s.p.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p. platí, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované ustanovenie možno uplatniť vtedy, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorého výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada aj na osobné, majetkové a zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, pričom je potrebné zohľadňovať aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Zistenie, že účastník mal úspech v konaní v dôsledku uplatnenia námietky premlčania, nie je dôvodom, aby súd bez ďalšieho nepriznal úspešnému účastníkovi náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o osobné, majetkové a zárobkové pomery, túto skutočnosť nemožno zohľadniť v prospech navrhovateľa, keďže k tomu nie sú žiadne dôvody a ani v tomto smere navrhovateľ neargumentuje.

Je nepochybné, že navrhovateľ uplatnil premlčanú pohľadávku a práve v dôsledku vznesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane odporcov, ako i odporcov došlo k zamietnutiu návrhu. Navrhovateľ žaloval premlčanú pohľadávku zrejme v domnienke, že odporcovia nebudú premlčanie namietat' v dôsledku svojej neznalosti. Práve táto okolnosť je jednou z tých, ktorá vylučuje aplikáciu ust. § 150 O.s.p. v danom prípade.

Základná námietka navrhovateľa smeruje k tomu, že trovy konania v prípade, ak sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom, nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva.

Odvolací súd poukazuje na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom.

Pokiaľ navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý iný účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo, garantované Ústavou Slovenskej republiky, využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje O.s.p.

V ust. § 93 ods. 2 O.s.p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ust. § 18 O.s.p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

V zmysle ust. § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

V zmysle § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

V zmysle § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal.

Vedľajší účastník správne vo vyjadrení k odvolaniu argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbraní“, a zdôrazňuje, že navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné a mal by si ich vedľajší účastník hradit' zo svojho. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, keď tento názor je v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Z argumentácie navrhovateľa sa javí, že chce pre seba získať výhodnejšie postavenie v konaní, keď je zastúpený advokátom, pričom argumentuje tým, že vedľajší účastník je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní tohto spotrebiteľa zastupovať. Odvolací súd však zdôrazňuje, že v danom prípade treba rozlišovať vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou a vzťah vedľajšieho účastníka k odporkyňi, ako aj k jeho právu nechať sa zastúpiť v konaní advokátom. Zároveň treba poukázať aj na novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., keď O.s.p. pod trovy konania zahŕňa okrem iného aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Argumentácia navrhovateľa, smerujúca k neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka, nemá oporu v zákone a nemožno na ňu prihliadnúť ani vo vzťahu k ust. § 150 O.s.p., ktorý v konečnom dôsledku o účelnosti trov konania nič nehovorí, na rozdiel od ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Citované ust. § 142 O.s.p. totiž upravuje, ako súd postupuje v prípade, keď priznáva právo na náhradu trov konania, pričom posudzuje účelnosť takto uplatnených trov, a to vo vzťahu k trovám, ktoré účastníkovi prizná. Takto môže trovy, ktoré sú neúčelné, znížiť. Citovaná právna úprava v § 150 v žiadnom prípade však neodôvodňuje nepriznanie trov konania z dôvodu neúčelnosti.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa správne priznal odporcom a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Náhrada trov konania odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka na strane odporcov v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 203,15 Eur. Ide o trovy zastúpenia odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka na strane odporcov 1), 2) za zastúpenie spoločným zástupcom z radov advokátov E.. C. M. z hodnoty pohľadávky 668,71 Eur, odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení predstavuje 51,45 Eur a odmena za 1 úkon právnej služby pri spoločnom úkone pri zastupovaní viacerých osôb (odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka) podľa § 13 ods. 2 vyhlášky predstavuje 77,18 Eur (51,45 Eur - 50 % x 3). V danej veci za vedľajšieho účastníka vykonal jeho zástupca úkon právnej služby - príprava a prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie na súd vo veci samej, t. j. 2 úkony po 51,45 Eur, 2 x režijný paušál po 7,63 Eur podľa § 14 ods. 1 písm. a), písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., spolu 118,16 Eur (ako správne ustálil súd prvého stupňa), za spoločný úkon právnej služby zástupcu odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka - účasť na pojednávaní dňa 11.03.2013 po 77,19 Eur podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky a režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur.

Čo sa týka účelnosti trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní, odvolací súd konštatuje, že zástupca odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka sa síce zúčastnil na pojednávaní dňa 11.03.2013 a nemožno hovoriť o neúčelne vykonanom úkone právnej služby, keďže na pojednávaní sa vo všeobecnosti vyžaduje prítomnosť účastníkov konania, resp. ich zástupcov, ide o úkon právnej služby v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a zástupca na pojednávaní hájil práva odporcov. V zmysle uvedeného má odvolací súd za to, že úkony spoločného zástupcu v danom prípade nemožno považovať za neúčelné navyšovanie trov konania.

Pokiaľ ide o účelnosť vynaložených trov konania, a to náklady spojené s cestovným a stratou času, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je možné hovoriť o účelne vynaložených trovách zastúpenia vedľajšieho účastníka a odporcov, pričom práve účelnosť vynaložených trov je základným predpokladom pre priznanie náhrady v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Neúčelnosť vynaložených trov spočíva v tom, že vedľajší účastník a odporcovia si za zástupcu zvolili advokáta, so sídlom v Z., rovnako tak si aj tento zástupca zvolil za svojho substitúta advokáta, sídliaceho v Lučenci, teda osobu, sídliacu v značnej vzdialenosti od obvodu súdu, prejednávajúceho vec v prvom stupni.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok vo výroku o povinnosti navrhovateľa zaplatiť odporcom a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov prvostupňového konania zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešným odporcom 1), 2) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov 1), 2) priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške uplatnenej ich zástupcom (návrhom na priznanie trov

konania je súd viazaný), t. j. 59,26 Eur za 1 úkon právnej služby pri spoločnom úkone pri zastupovaní odporcov 1), 2) a vedľajšieho účastníka - za vyjadrenie k odvolaniu a režijný paušál 7,81 Eur podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.